

# Societat



**El Gran Recapte ordena les donacions**

Centenars de voluntaris s'afanyen a classificar les més de 4.000 tones d'aliments recollides

**Salut** Dia Mundial de la Lluita contra la Sida

**Prova ràpida de detecció** del VIH al BCN Checkpoint, un centre adreçat especialment a homes que tenen relacions sexuals amb altres homes ■ A. PUIG / ARXIU



# Diagnòstic tardà

**PROVES** Quatre de cada deu noves infeccions per VIH encara es detecten massa tard **EPIDÈMIA** La detecció i el tractament precoç no tan sols milloren la salut de la persona afectada, sinó que redueixen el risc de transmissió del virus

**Marta Ciércoles**  
BARCELONA

El 42% dels 754 nous diagnòstics de VIH que es van fer l'any passat a Catalunya van ser tardans, és a dir, que corresponen a persones que ja feia temps que estaven infectades, segons va demostrar el baix recompte de limfòcits CD4 (cèl·lules encarregades de produir una resposta immunitària) d'aquests pacients. Als països rics, on l'accés als medicaments antiretrovirals està garantit, actualment, un dels principals obstacles en la

lluita contra l'epidèmia és, precisament, la detecció tardana de la infecció per VIH. Quan un diagnòstic es fa massa tard, no tan sols té un impacte negatiu per a la salut de la persona afectada, sinó que genera un problema de salut pública, ja que, mentre es desconeix la infecció, no es prenen mesures de prevenció ni se segueix cap tractament i, per tant, augmenta el risc de transmissió. El diagnòstic tardà és superior entre les persones de més de 45 anys.

La detecció precoç del VIH permet administrar tractament de manera rà-

## Les xifres

**275.125**

proves del VIH es van fer l'any passat a Catalunya. Més de 260.000 es fan als centres sanitaris.

**754**

casos d'infecció per VIH es van detectar l'any passat. El 87% van ser en homes i l'edat mitjana, 36 anys.

**60**

percent dels nous casos de VIH es diagnostiquen en homes que tenen sexe amb altres homes.

pida a la persona afectada, cosa que evita que el sistema immunitari es deteriori. D'altra banda, la medicació també fa que la càrrega viral disminueixi fins a nivells gairebé indetectables i que es redueixi el risc de contagi a tercers.

Facilitar l'accés a les proves del VIH s'ha convertit, doncs, en una prioritat de les autoritats sanitàries en els darrers anys. En aquest sentit, a Catalunya el test és accessible no tan sols a través dels centres sanitaris, sinó també,

i gràcies a la introducció de la prova ràpida des de l'any 2006, a 46 farmàcies acreditades (a la demarcació de Barcelona, Tarragona i Reus) i en una dotzena de centres comunitaris, que depenen de diverses ONG de l'àmbit VIH-sida.

La majoria de les proves es fan des dels serveis sanitaris (hospitals i atenció primària), on l'any passat se'n van efectuar 263.882 (inclouen els tests a embarassades), de les quals van donar positiu el 0,7%. Pel que fa als centres comunitaris, amb el BCN Checkpoint, que gestiona l'ONG Hispanosida, la taxa de tests positius va ser del 2,1% d'un total de 9.905 proves. Per acabar, a les farmàcies es van fer 1.338 tests, amb una taxa de positius de l'1,05%.

Segons dades de l'Agència de Salut Pública (Asp-cat), a Catalunya, es calcu-

L'APUNT

## Responsabilitat social personal

Carles Sabaté

El Gran Recapte ha posat de manifest, un cop més, la nostra capacitat solidària. Fa anys que les empreses van assumir la responsabilitat social corporativa entre les seves actuacions. Es tracta de contribuir activament i voluntàriament en la millora social, econòmica o ambiental. És un valor afegit a la tasca empresarial i que cohesiona el col·lectiu. L'abast de la crisi, la cor-

rupció política o dels alts càrrecs bancaris i el canvi de valors fan cada cop més innecessària la responsabilitat corporativa, perquè la personal no para de créixer. El 80% dels voluntaris del Recapte repetiran el 2015. El voluntariat s'ha disparat i el nombre d'aportacions també... Qui comprova de primera mà la situació dels més vulnerables converteix en permanent el seu ajut.



# Busquen dentistes per tractar pacients amb VIH

■ La fundació Odontologia Solidària té a Badalona l'única clínica que atén malalts del virus sense recursos ■ Hi passen més de 300 persones l'any ■ Necessiten metges voluntaris per al servei

**Marta Membrives**  
BADALONA

La fundació Odontologia Solidària té a Badalona el Servei d'Odontologia per a Persones Seropositives (SOPS), una clínica única a Catalunya on s'atenen pacients amb VIH que no poden pagar els costos d'un dentista privat i necessiten tractaments que la Seguretat Social no cobreix. El servei funciona a través de la col·laboració desinteressada d'odontòlegs voluntaris que dediquen part del seu temps a treballar-hi. El nombre de peticions de servei va en augment, però tenen dificultats per trobar dentistes col·legiats que hi vulguin col·laborar.

A hores d'ara hi treballen quatre voluntaris, però per atendre les demandes n'haurien de ser una desena, explica la coordinadora del SOPS, Maria José López, que reconeix que els costa més trobar professionals que vulguin tractar malalts de sida. "A



L'Alba és una de les voluntàries que atenen els pacients de la clínica a Badalona ■ QUIM PUIG

Aquest any han atès unes 300 persones. El tractament farmacològic de la sida és molt agressiu i passa factura a les dents, explica López. El fet que alguns dels usuaris hagin estat toxicòmans fa que en alguns casos arribin amb la dentadura tan deteriorada que l'única cosa que poden fer per ells és col·locar-los una pròtesi mòbil. Aquest és un dels serveis que s'ofereixen, juntament amb obturacions i higiene dental. Es tracta de tractaments d'odontologia bàsica.

Es demana als pacients una col·laboració econòmica de dotze euros per poder pagar el material que es fa servir. La coordinadora diu que amb la crisi s'han reduït les donacions de material per part d'empreses del sector i les aportacions públiques. Tot i això, la voluntat del servei és continuar amb la tasca encetada. "Sempre hi ha gent que cal ajudar", assegura Maria José López. ■

la que hi ha unes 33.000 persones infectades pel VIH i que una quarta part no ho saben, raó que explica l'elevat percentatge de diagnòstics tardans. Un percentatge que, tot i ser molt inferior al de principis dels anys 2000 (llavors estava a l'entorn del 60%), no s'ha reduït significativament en els darrers sis o set anys.

Segons el director del BCN Checkpoint, Ferran Pujol, la majoria de les noves infeccions es produeixen per relacions sexuals amb persones que s'han infectat recentment i encara no estan diagnosticades (durant les tres primeres setmanes de la infecció és quan la quantitat de virus en sang és més elevada). Des del BCN Checkpoint promouen que els homes que mantenen relacions sexuals amb altres homes es facin la prova cada tres mesos, atès que aquest grup concentra el 61% de les noves infeccions a Catalunya. ■

## La xifra

4

voluntaris treballen a hores d'ara en el servei, que per donar resposta a les demandes necessitaria deu odontòlegs.

hores d'ara tenim llista d'espera de dos mesos i es fa difícil concertar visites sense saber si disposarem de més voluntaris l'any que ve", explica.

El SOPS funciona des de fa dotze anys, fruit d'una col·laboració entre Odontologia Solidària i la Fundació Acol·lida i Espe-

rança, que té a la masia de Can Banús de Badalona una llar residència per a persones afectades pel VIH que són víctimes d'exclusió social. El que va començar com un servei per als residents es va obrir al cap de poc temps a seropositius de tot Catalunya, derivats pels serveis socials.

## MÉS DIA MUNDIAL

### "Em puc infectar el primer cop?", es pregunten els joves

"Però, si és el primer cop, no em puc infectar, no?" Aquesta és la pregunta que més plantegen els joves que consulten el servei d'informació i prevenció del VIH del Ministeri de Sanitat, que gestiona la Creu Roja. Fins al 2012, el consultaven sobretot majors de 35 anys, però el nombre de consultes dels joves creix. Ara les consultes de menors de 25 anys són el 21%.

### Les infeccions a nens s'han reduït un 50% en 9 anys

El nombre de noves infeccions de VIH a nens va disminuir més del 50% entre el 2005 i el 2013 com a resultat de la provisió de serveis per a la prevenció. Així ho ha explicat el Fons de les Nacions Unides per a la Infància (Unicef). La prevenció, centrada sobretot en la transmissió de mares a fills, ha evitat, aproximadament, 1,1 milions d'infeccions a menors de 15 anys.

### "Hi ha polítics seropositius", recorda Unanue

Josu Unanue, candidat a diputat general de Biscaia per EH Bildu, malalt de sida des de fa trenta anys i activista en la lluita pública contra el virus, creu que "és normal" que en política i en qualsevol professió hi hagi gent amb aquesta malaltia. "Encara que no ho diguin, hi ha polítics seropositius", va explicar en una entrevista feta amb motiu del Dia contra la Sida.



Josu Unanue fa trenta anys que té la sida ■ A. ALDAI / EFE

### Edificis emblemàtics, de vermell

Un total de 32 edificis emblemàtics de Barcelona s'il·luminaran avui de color vermell per solidaritzar-se amb el Dia Mundial contra la Sida. La torre Agbar, la Sagrada Família, la Casa Batlló, el Liceu, el Palau de la Música i l'arc de Triomf seran alguns dels edificis que lluiran de vermell en aquesta data. Els llums estaran en marxa a partir de les 18.00 hores.